

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagjak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetéssel olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A leszámolás.

Zombor, 1895. április 8.

Megtörtént a leszámolás; a zombori királyi törvényszék meghozta ítéletét a kulai adóhivatalnál elkövetett s a büntetőtörvénykönyvbe ütköző bűnös manipulációk végrehajtói illetve tettesei s ezeknek bűnségei fölött.

Pár hónap mulva, mi alatt a bűnügygyel a felső bíróságok foglalkoznak majd, meg lesz a jogerős ítélet. Ez lesz a végleges elszámolás; újra referálni fognak róla a lapok s a társadalom rövid idő mulva napirendre tér a szenzációs s az egész országban méltó feltűnést keltett bűnügy fölött.

A hét napig tartott végtárgyalás egy szomorú tragédiának a képét tárta fel előttünk. Jobb sorsa méltó, képzett és talán lelkileg nem is oly nagy mérvben megromlott emberek is ültek a nyolc között a vádlottak padján. Ezek részben egy teljesen megromlott lélek bűnös hajlamainak, részben pedig annak az ingernek voltak áldozatai, a mely inger az éhezőt arra kényszeríti, hogy önkénytelenül is kinyújtsa a karját a kenyér után.

Szenyes és nagyon piszkos dolgok kerültek a végtárgyaláson a hosszú vizsgálat eredményeképp napfényre. Csak nyolcan bűnhődtek, pedig, ki tudja, hányan kellene még bűnhődni; ki tudja, hányan voltak még a bűnös manipulációkba beavatva?

A főbűnös, a ki a kir. ügyész beszéde szerint is, mindennek az oka volt, a ki nélkül a vádlottak sem tántorodtak volna meg, önmaga fölött ítélt. Itt hagyta áldozatait, a ki ha ő nincs, talán még ma is a becsületes emberek sorába tartoznak.

Az éhezőt nem szabad a terített asztal elé állítani azzal a kikötéssel: nem szabad enned. Csekély ötszáz forint fizetés, — tessék ebből egy intelligens embernek állásának megfelelően családostul együtt megélni. A szenvedés és a nyomor vár reá! Látja maga körül a jólétet, ő maga dolgozik, fárad egész nap s szorgalmas munkája mellett alig van betevő falatja. Ha ezt a körülményt jól megfontoljuk, nem csodálkozhatunk, ha egyik-másik kis hivatalnok kísértésbe esik. Ötszáz forint fizetés mellett az ellenőrzés hiányossága és a csábítás csakugyan olyan Éva almái, a melyek képesek a becsületet háttérbe szorítani.

De a bűn azért mégis bűn s a bűnös meg-büntetendő!

A kir. törvényszék büntető tanácsa — Dalmay Pál elnök, Sztokjovits György, Markovity Lajos bírák — ritka buzgalommal és lelkiismeretességgel figyelte meg a roppant anyag legapróbb részletét. Dalmay Pál elnököt külön elismerés illeti meg azért a tapintatért, a melylyel a végtárgyalást az egész hét folyamán vezette.

Nagy munkát végzett a közvádó, Mayer Károly alügyész, aki az ügynek legapróbb részletét is behatóan ismerve tette meg indítványát.

Szép és lelkiismeretes munkát végeztek a védők is.

Az ítéletet vasárnap délelőtt 12 órakor hirdette ki óriási hallgató közönség jelenlétében Dalmay Pál elnök; ezen ítélet szerint:

Nagy Sándor a btk. 394. §-ában meghatározott közokirathamisítás büntette, a btk. 406. §-ban meghatározott közokirathamisítás vétsége és a btk. 400. §-ának 2. pontjában meghatározott közokirathamisítás büntette miatt vétkesnek mondatik ki s ezért a btk. 394., 406., 400., 96. és 99. §§-ai alapján a btk. 93. §-ának alkalmazásával a jelen ítélet meghirdetésének napjától számítandó 5 évi börtönrre, 20 frt pénzbüntetésre, behajthatlanság esetén további 2 napi börtönrre, továbbá a btk. 399. §-a alapján 5 évi hivatalvesztésre és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítéltetett; ezen büntetésből a vizsgálati fogság alapján egy év kitöltöttnek vétetik.

Horváth Károly a btk. 394. §-ában meghatározott közokirathamisítás büntette miatt, mint a btk. 69. §-ának 2. pontja szerinti bűnségé, továbbá a btk. 406. §-ában meghatározott közokirathamisítás vétsége miatt, mint a btk. 69. §-ának 2. pontja szerinti bűnségé büntetésnek mondatik ki s ezért a btk. 394., 72., 66., 96. és 98. §-ai alapján a jogerős ítélet foganatba vételétől számítandó 2 évi börtönrre, 10 forint pénzbüntetésre, behajthatlanság esetén további 1 napi börtönrre és a btk. 399. §-a alapján 3 évi hivatalvesztésre és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítéltetett; ezen büntetésből a vizsgálati fogság alapján egy év kitöltöttnek vétetik.

Pipos Gábor a btk. 465. §-ának 2. pontjában meghatározott s folytatólag elkövetett megvesztegetés vétségében bűnségnek mondatik ki s ezért 6 havi fogházra ítéltetett; ezen büntetés az 1894. évi január hó 22-től ugyanazon évi szeptember hó 19-ig tartott vizsgálati fogsága által kitöltöttnek vétetik.

Marion Imre a btk. 394. §-ában meghatározott közokirathamisítás büntette miatt, mint a btk. 69. §-ának 2. pontja szerinti bűnségé, a 355. §-ban meghatározott s a 356. §- szerint minősülő sikkasztás büntette miatt, továbbá a 400. §. 2. pontjában meghatározott közokirathamisítás büntette miatt tettes bűnségnek mondatik ki: ellenben az ellen a btk. 391. §-ában meghatározott s a 392. §. szerint minősülő közokirathamisítás büntette miatt emelt vád s annak törvényes következményei alól felmentetik; a törvényszék őt a btk. 394., 358., 72., 66., 96. és 99. §§-ok, továbbá a 400. §. 2. pontja alapján 3 1/2 évi börtönrre, a 399. §. alapján 5 évi hivatalvesztésre és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítéltetett; a vizsgálati fogsága által 4 hó vétetett kitöltöttnek.

Irházy Ferenc a btk. 394. §-ában meghatározott közokirat hamisítás büntette miatt, mint a btk. 69. §. 2. pontja szerinti bűnségé, továbbá a btk. 391. és 392. §-ában meghatározott közokirat hamisítás büntette miatt a btk. 70. §-a alapján mint tettes bűnségnek mondatott ki s ezért a btk. 394., 392., 72., 66., 96. és 99. §-ai alapján a jogerős ítélet foganatba vételétől számítandó 2 évi és 6 havi fogházra ítéltetett, ellenben a sikkasztás büntette miatt ellene emelt vád és törvényes következményei alól felmentetett.

Knéfy József a btk. 394. §-ban meghatározott közokirathamisítás büntette miatt, mint a btk. 69. §. 2. pontja szerinti bűnségé, továbbá a btk. 470. §. 1. pontjában meghatározott megvesztegetés vétsége miatt bűnségnek mondatik ki s ezért 1 évi és hat havi börtönrre, 50 frt pénzbüntetésre, behajthatlanság esetén további 5 napi börtönrre és a 399. §. alapján 3 évi hivatalvesztésre és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítéltetett.

Reinhardt György a btk. 470. §-ának 1. pontjában meghatározott megvesztegetés vétségében bűnségnek mondatik ki s ezért a 470. §. 1. pontja alapján a jogerős ítélet foganatba veendő 1 havi fogházra és 200 frt pénzbüntetésre, behajthatlanság esetén további 20 napi fogházra ítéltetett.

Ifj. Szakáll János a btk. 470. §. 1. pontjában meghatározott megvesztegetés vétségében bűnségnek mondatik ki s ezért a 470. §. 1. pontja alapján 1 havi fogházra és 50 frt pénzbüntetésre,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Két vers.

Írta: **VIRTER FERENC.**

I.

A köszönt.

Valahol egy falurégén
Régés-régén
Köszönt állott.
Ma már bizony összemállott
Porrá . . .

Körülötte gyerekesapat
Játszott hadat,
Ütközött —
S papírsárkányt eregetett
Égnek.

Tavaly nyáron arra ment,
Köszöntemet
Nem találok;
Mind hiába! — nem találok.

Keresem a régi hangot,
A sallankot,
Paritttyákat;
Mindkét szemem könnybe lábadt . . .
Hej, de azt a régi képet
Nem látom már . . . széjjeltéptt.

II.

Hazatérés.

Soká voltam idegenben. —
Valami hitt — haza jöttem.

Két nap óta itthon vagyok
S az utcákon csatangolok.

Minden sarkon ő rá leszek
S kérdezem az embereket.

— Mutatják a házát nekem
S két nap óta kerülgettem.

A BANQUO SZELLEME.

(Történeti elbeszélés.)

(Vége.)

II.

1585. okt. 2-ka, mondá tűnődve. Rám nézve is emléknep ez. E nap kora reggelén jöttem e városba, reményekkel és tervekkel gazdagon, de szegényen pénz tekintetében. Abban a csolnakban, mely Themsén átvitt, egy a kezén sebesített borzadalmas emberrel találkoztam. Igen, igen, emlékszem, finom szövött barna rubát viselt, fekete csontgombokkal, ezen egy rövid szürke köpenyt. Csudálkoztam, hol szurhatták meg.

A fiatal Lowin meglepetve tekintett fel. Egy ily öltöny, a milyennek ezt ön most leírja, közvetlenül atyám meggyilkolása után elveszett. Talán csak felfedezték a merész gyilkost?

Igenis, de feltették, hogy cinkostársai is vannak, kik megmenekültek. Talán éppen azon gyilkosok egyikével találkozott aznap reggelén.

Meglehet barátom! Miután önfeledten tártam fel büszke reményeim és terveim, kinevetett és azt is

mondá, hogy 20 év mulva az akasztófán találkozunk, illetve viszont fogjuk egymást látni.

A nagy költő még tovább is beszélt az ifjuval, ki a társaság tagjául felvételét. Shakespeare és Bourbadgettől serkentve néhány év mulva kiváló színészszé lett.

1606. okt. 2-án a londoni színházat kedvelő közönség nagy csapatokban túlt a Blackfriars színház bejárataiba. Akkor még az előadások 3 órakor kezdődtek. A rendkívüli látogatottságnak megvolt a maga oka. Shakespeare új mesterművet hozott színre, még pedig a nagyszerű tragédiát „Macbethet“. Már 2 órakor zászlot tüztek ki s a pénztár ajtaja megnyílt. Csakhamar megtelt a színház.

Az ugynevezett „silling helyek“ egyikén, a St-John utcai szőnyegkereskedő — Underwood — telepedett le. Mellette egy öreges, tiszteségesen öltözött, galambosz, halvány arcú, nyugtalan szemű úr ült.

Ma ugyan megtelik a színház, mondá a szőnyegkereskedő az idegenhez.

Mikor kezdődik? kérdezte az öreg ur.
3 órakor, mint rendesen. Ön talán idegen e városban?

Ellenkezőleg. Született londoni vagyok, de 20 év óta külföldön lakom. Csak néhány napja, hogy itt vagyok.

Szabad kérdenem nevét?
Nevem Underwood.
Nevem Jarvis, viszonzá az idegen.

Különösen a színház nyert nagyszerű lendületet, még pedig Shakespeare és Bourbadge genialis tevékenysége által.

Ismeri Shakespeare-t?
Mint a szemem fényét. Ő 20 év óta nálam lakik; igen kedves, barátságos és jóindulatu ur, ki a legborzasztóbb szomorujátékokat alkotja. Senkisé képes a nézők kedélyeit a hatalom féktelen szenvedélyei és költött jellemek által annyira megrendíteni, mint ő.

behajthatlanság esetén további 5 napi fogházra ítéltetett.

Az eddig felmerült 337 frt 76 kr bűnügyi költségek megfizetésében vádlottak az 1892. évi XLIII. t. c. értelmében egyetemleg elmarasztaltattak. Irházi Ferenc még külön 13 frt 80 kr bűnügyi költségben marasztaltatott el.

Horváth Károly, miután az ítélet csak a jogerősség napjától lép foganatba, szabad lábra helyeztetett.

Marton Imre rögtön le lett csukva.

Az ítélet ellen a közvádó, az összes védők, dr. Pataj Sándor kivételével, úgy az összes vádlottak felebbzetek.

Ujdonságok.

Kinevezés. A főispán a II. od. alkapitányvá megválasztott Zomborcsevits György volt városi házi- és árpapénztár ellenőr helyére Kanyó Jenő újvidéki m. kir. adóosztást nevezte ki ideiglenes helyettesnek.

Kinevezés. Dr. Flatt Viktor újvidéki főispán Újvidék városához Paracetich Árpád végzett joghallgatót közigazgatási gyakoronokká nevezte ki.

Kinevezés a helybeli posta- és távirdehivatalnál. A kereskedelemügyi miniszter kinevezte Szalkay Béla posta- és távirdehivatal végleges minőségű posta- és távirde-főtisztjé, Hemrich Antal posta- és távirde-segédhivatal ideiglenes minőségű posta- és távirde-segéd-ellenőré.

Áthelyezés. Buday Ödön m. kir. hovádfőhadnagy eddigi állomáshelyéről, Zomborból Oravicára (Krassó-Szörény m.) lett áthelyezve.

Katonai látogatás. Bakonyi Károly tábornok, dandárparancsnok a honvéd újonccsapat megvizsgálására e hó 2-án Újvidéken volt. A tapasztalt eredmény felett elismerését nyilvánította.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ribiczey Aladár titeli állami polgári iskolai igazgató tanítót, igazgatói minőségében végleg megerősítette.

Érettségi kormánybiztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a gör. kel. szerb patriarká-egyházi főhatósága alatt álló újvidéki főgimnáziumhoz Dunay Ferenc besztercebányai tankertületi főigazgatót nevezte ki kormánybiztosá az érettségi vizsgálatokhoz.

Uj közjegyző. Zentán néhai Zsarkó István volt zentai közjegyző elhalálása folytán — tekintettel a roppant ügyforgalomra — az igazságügyminiszterium két közjegyző-állást rendszerezett. Az egyik állásra már régebben Salamon Dénes lett kinevezve, a másik állásra pedig dr. Vojnics Lajos lett a napokban kinevezve.

Nyugdíjazás. Kugler Ede újvidéki főszámvevő saját kérelme folytán 19 évi szolgálat után nyugalomba helyeztetett.

Előmonkálati engedély. A kereskedelmi miniszter Zákó Milán országgyűlési képviselőnek Bács-Földvár, Csurogh, Zsablya, Goszpodince, Temerin és Jarek érintkezéssel Újvidékig és Bács-Földvártól Nádaly irányában Temerinig vezetendő vasútvonal építésére az előmonkálati engedélyt megadta.

Jóváhagyás. A helyigazgatásügyi miniszter a goszpodincei szerb olvasókör alapszabályait jóváhagyta.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1895. évi április hó 10-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A gazdasági küldöttség jelentése a városi földek bérbeadásáról. 2. A szüneti bizottság javaslata a városi színházépületnek német előadásokra leendő átengedése iránt.

Közgyűlés. A zombori önkéntes tűzoltó-egylet vasárnap, április hó 7-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a főparancsnok évi jelentése, valamint a pénztári számadások öröndetes tudomásul vétettek és elhatározottak, miszerint az egylet a Szabadkán ez idén tartandó tűzoltó-tanfolyamra saját költségén két tagot fog kiküldeni. Az egyleti zárszámadások adatait a következőkben adjuk: A zombori önkéntes tűzoltó-egylet rendes pénztárának

kimutatása az 1894. évről. Bevétel: Kézpénz maradvány 1893. évről 90 frt 89 kr. Zombor sz. kir. város segélyadományai 2500 frt. Császka György ur alapítványi eszközök eladásából 30 frt. Kamat Császka György ur alapítványának után 7 frt 31 kr. Kamat Bikár Erzsébet alapítványának után 14 frt 28 kr. Kamat Bittermann Nándor alapítványának után 12 frt 97 kr. Kamat a tűzoltók segélyalapja után 148 frt 50 kr. Összes bevétel 3118 frt 95 kr. — Kiadás: Szertáros évi fizetése 360 frt. Örök évi fizetése 1440 frt. Örök labbelli átalánya és ruházata 343 frt. Egyleti tagok és épületek biztosítási kiadásai 135 frt 67 kr. Eszközök beszerzésére 66 frt. Távbeszélők használatáért 60 frt. Beteg tűzoltók segélyezésére 33 frt 40 kr. Eszközök jókarban tartására 50 frt 18 kr. Zenekar tiszteltdijára 69 frt. Világításra 88 frt 55 kr. Tagdíj a vármegyei tűzoltó-szövetségbe 12 frt. Vegyes kiadásokra 20 frt 99 kr. Felhasznált okmánybélyegekre 11 frt 28 kr. Összes kiadás 2690 frt 07 kr. Maradvány 1894. évi december hó 31-én 428 frt 88 kr. azaz: négyszázhuszonnyolc frt 88 kr. o. é. Zombor, 1894.

Bittermann Nándor, egyleti pénztáros. — Megvizsgáltuk és mindenekben helyesnek találtuk. Zomborban, 1895. évi március hó 30-án. Csapanda Antal, Haasz Gyula. — A zombori önkéntes tűzoltó-egylet előfogatási pénztárának kimutatása az 1894. évről. Bevétel: Pénztári maradvány 1893. évről 5033 frt 62 kr. Előfogatási pénzből az örtanyán elfekvő előfogatási könyv szerint befolyt 2461 frt 34 kr. Zombor sz. kir. városától előfogatási díj 1600 frt. Bántpénz 30 frt. városától szeméthordási díj 600 frt. Bántpénz 30 frt. Kamat az elhelyezett pénzek után 14 frt 08 kr. Összes bevétel 9739 frt 04 kr. — Kiadás: Kocsisok évi bére 1440 frt. Zabra 1011 frt 54 kr. Szénára 892 frt. Hintók és kocsik jókarban tartására 227 frt 50 kr. Bognár, Kovács, szijgyártó munkákra és vasárúkra 392 frt 09 kr. Felfogadott előfogatásra 77 frt 04 kr. Felfogadott napszámokra 43 frt 30 kr. Bántpénz visszafizetésére 30 frt. Állatorvos tiszteltdijja 10 frt. Világításra 24 frt 38 kr. Vegyes kiadásokra 66 frt 11 kr. Felhasznált bélyegekre 9 frt 84 kr. Összes kiadás 4223 frt 80 kr. Levonva a kiadást a 9739 frt 04 kr. bevételből, mutatkozik pénztári maradvány 5515 frt 24 kr. azaz: ötezeröttszázötvenfrt 24 kr. o. é. Zombor, 1894. évi december hó 31-én. Bittermann Nándor, egyleti pénztáros. — Megvizsgáltuk és mindenekben helyesnek találtuk. Zomborban, 1895. évi március hó 30-án. Csapanda Antal, Haasz Gyula.

Adakozás. Tóth József ugocsaemegei jegyző részére újabb adakoztak: Kátyi szegényalap 3 frt, Száits Gyula 2 frt, Sikoparia Dusán 50 kr, Jaramazov Alajos 30 kr, Nagy Aladár 30 kr, összesen 6 frt 10 kr. Régi összeg 49 frt 74 kr. Eddig befolyt 55 frt 84 kr, mely összeg rendeltetési helyére küldetett.

Kántorválasztás Ó-Kanizsán. Már napok óta izgatottságot keltett a kántorválasztás közlekedő napja Ó-Kanizsán s meglátszott még a nem róm. katolikusokon is. Hogy is ne, mikor ez kisebb községben valóságos esemény, mert hisz tudvalevő dolog a községben nagy a kántor, nagy factor. Nem elég, hogy a sok próbára jött kántor a tojásnak az árát felesapta s az itókát kapossá tette, azokat a testvéreket s annál inkább a jó barátokat ellenségekké tette. De már vége mindennek, tojás, bor ismét kapható s az ellenségek kezdenek kibékülni, mert hát Consummatum est. Folyó hó 4-én 49 pályázó közül a róm. kath. templomban Habram János ker. esp. elnöklete alatt Pogatschnigg Guidó kalocsai karnagy, Erdélyi Sándor szegedi kántor és Kersch Mihály szabadkai lelkészöl álló bizottság előtt próbának vetette magát alá, melynek megtörténte után Márton Mátyás plébános elnöklete alatt az egyház-képviselők az egész község élénk érdeklődése közepette a nagyvendeteg dísztermében nyomban megejtette a választást, melyen is a bizottság által ajánlott Ocskay Gyula apátfalvi kántor, Keck Béla kajdaci (Tolnam.), Marschal Endre tápéi kántortanító, Pintér Gyula ó-kanizsai tanító és Kracsmer Kálmán bátyai kántorok közül a beadott 105 szavazat közül Keck Béla 70-et, Ocskay Gyula 29-et, Szatmáry József petrovozellői kántor 4-et, Pintér Gyula s Kracsmer Kálmán 1-1-et kapott s így

Keck Béla óriási többséggel ó-kanizsai kántorrá választott. Párthívei nagy lelkesedéssel fogadták megválasztását s az elmaradhatlan áldomás még most is javában járja.

Tűzoltói szaktanfolyam. A vármegyei tűzoltó-testületek szövetsége a jövő hó folyamán Szabadkán tűzoltó szaktanfolyamot nyit meg, a melyre május hó 5-ig jelentkezhetni az egyes tűzoltó-testületek parancsnokai vagy a községi előjáróságok útján. A tanfolyam május hó 6-án veszi kezdetét és 12 napig tart. Tanterve a tűzoltói szak, egy elméleti, mint gyakorlati kérdéseit, valamint a tűz- és árvíz veszély elleni védekezést, továbbá a gőzfertőtlenítő gépek használatát és fertőtlenítés módját foglalja magába. A tanfolyam befejeztével a képesítő vizsgálatok fognak megtartatni. A vármegye alispánja a lakosság jól felfogott érdekében az ügyös célt felkarolván, a községi előjáróságához felhívást intézett, hogy a szaktanfolyamra egyéneket küldjenek, esetleg a községekben már létező szervezett tűzoltó-testületek által kiküldendő egyéneket anyagilag segítsék.

Dalárda közgyűlése. A zombori kaszinó-egyleti dalárda vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli ülést tartott, melynek egyik tárgya Frindt József leköszönése folytán megfresedett titkári állás betöltése volt, mely állásra szótöbbséggel dr. Frank Mihály vármegyei aljegyző választott meg. Ezután az újvidéki dalárda 25 éves jubileumon való részvétel került szónyegre, melynek folytán határozatba ment, hogy dalárdánk részt vesz az újvidéki dalárdának folyó évi június hó 2. és 3-án rendezendő jubiláris ünnepélyén és az ekkor megtartandó versenyen is meg fog jelenni. A részvételhez szükséges költségek fedezésére egy vagy két dalestélyt fog rendezni.

Sorozás. Zombor városában hétfőn (tegnap) kezdették meg az ideai sorozásokat. Első nap 138 megvizsgált sorozásra kötelek közül 70 vált be, mely eredmény oly szép, hogy ilyen csak a legtrikább esetek közé tartozik. — Különben fel lett hívva a sorozó bizottság előtti megjelenésre az első korosztályból 271 egyén, a második korosztályból 126 egyén, a harmadik korosztályból 76.

Kerékpárosok ünnepélye. A zombori kerékpár-egylet folyó hó 6-án az egylet alakulásának évfordulója alkalmával társas vacsorát rendezett, melyen az egyesületi tagok és vendégek szép számmal vettek részt. Ugyanekkor osztotta ki Thursky Zsigmond egyesületi elnök szép beszéd kíséretében az egylet három tagja Mayer Károly Leó, Radoszavlyevics Tivadar és Schick Rezső által a pécsi versenyeken nyert érmeket. A szép társaság, mely között bolygóközönség is volt, késő éjjelig maradt együtt. A vacsora izletes és kifogástalan volt, ugyszintén a kiszolgálás is, mi a Vadaszkürt utj vendéglősének érdeme.

Halálozás. Kővári Alajos újvidéki kir. trvszéki irodaigazgató, 1848—49. honvéddandagy a napokban hosszas szenvedés után élté 70. évében meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Nagy szerencsétlenség a Tiszán. Ó-Kanizsa tulajdonát képező hajóhid beállításánál dolgozó munkásokat f. hó 3-án végzetes szerencsétlenség érte, ugyanis a török-kanizsai oldalon foglalatokodók esti 7 óra után 3 nagyobb ladikon az ó-kanizsai oldalra igyekeztek, miközben az egyik ügyetlenül kormányzott, a ladik a sebes vízár által a hajóhid oszlopzataihoz ütközött oly erővel, hogy az menten felfordult. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy alább egy kötélt volt kifeszítve s így a bentlők legnagyobb része abba kapaszkodott. A rémes sikoltásra csakhamar segítségre siettek a közelben levő csónakokkal s valamennyit, 3 kivételével, kimentették. Berecz Mihály 50 éves napszámos, Bicskei Mátyás 30 éves kőműves s Lépol N. 19 éves legényke nyomtalanul eltűntek a Tisza szennyes hullámai között. Berecz nőt s 5 kiskorú gyermeket, Bicskei nőt s 2 kis gyermeket hagyott hátra. A részvét a szerencsétlenek iránt általános. A mint a szerencsétlenségnek híre jött a városba, roppant izgatottságot keltett mindenfelé, mert egy hírlett, hogy 20 ember lelte a vízben halálát, mire Körmöczy László bíró gyorsan a vész színhelyére sietett s intézkedést tett, hogy a már kimentett s átzott munkások kocsikon hazaszállíttassanak s meggyőződést

Jarvis mereven bánt magá elé és egy szót sem szólt. A zene a karzaton megharsant. Aztán kezdődött az előadás.

Mennydörgés és villámlás közt jelentek meg a szellemek — rövid fantasztikus előjátékul, mely nagy hatást keltett; aztán a forési táborban Duncan király s annak fia; Malcolm és Donabbain, Lenox és kíséretük. Aztán megint a pusztá mennydörgés és villámlás a szellemekkel. Macbeth és Banquo fellepnek.

Banquo első szavaira Jarvis összerzezzent. A színész hangja meglepni látszott őt. Csendesén maga elé bámulva tilt az egész első felvonáson keresztül.

Kezdődött a második felvonás. Macbeth a kuliszák mögött megöli Duncan királyt — álmában. A legközönségesebb eszközökkel éri el Shakespeare ez éjszakai jelenetben a legnagyobb hatásokat. A közönség bámult, borzadt és csodálkozott.

A harmadik felvonásban Macbeth izgatása folytán Banquo öletik meg. Ez sem volt kevésbé mesteri jelenet, mely Underwood urat és mindenkit teljesen kielégített.

Ez nyomban a híres, a bankettjelenet követte. Banquo szelleme megjelenik a bankett közben. Macbeth mondja:

Nem mondhatod, hogy én tettem!

A szellem bólint. Macbeth visszatárog és hörgi: Ne rázd felém véres fürtjeidet!

A jó szőnyegkereskedő egészen elsápadt, de még sápadtabb lett szomszédja. Rekedt hangon sugja:

Hogy hívják e színeszt?

Ki a Macbethet játsza? kérdezte Underwood hal-

kan. Ez maga a nagy Bourbadge.

Nem, a másikat értem, a Banquot.

Ez Lowin Fülöp.

Jarvis hangosan felkiáltott. Haja égnek állt és ordította:

Rám néz! Rám mereszti szemét! Itt! — Itt! A véres! — A véres!...

A színészek a háborgatás által figyelmessé téve,

csakugyan a földszintre néztek, a hol máskor is szokott nyugtalanság előfordulni egyes nézők felállása által.

Banquo szelleme is oda nézett — szerepét megtartva.

Uram! mi baja? kérde a szőnyegkereskedő. Ön komoly beteg, ki kell mennie a szabad levegőre.

Be akarom ismerni tettemet, hebegete Jarvis egészen megtörtén. Éveken keresztül bántam meg tettemet és még sincs nyugtom. Én vagyok a gyilkos, kinek a véres fürtű szelleme int.

Megbolondult uram? Megveszett?

Nem veszem meg — lakolni akarok tettemért.

Ne fenyegezz, te, a meggyilkolt szelleme!

Halvány, feldult arccal rohant ki a nézők sorából.

*

Az előadás után a halhatatlan költő, Bourbadge, Lowin és más barátokkal Tavernébe, Mermainhez ment, hol sok tisztelője részéről a legmélyebb szereucsekívánatokat fogadta, legújabb sikeréhez. A bankett alatti kellemetlen incidens is szóba jött, de Shakespeare csak másnap reggel kapott kimerítő tudósítást házígazdájától.

Shakespeare épen házígazdájával beszélgetett, a mikor Lowin is megjelent nála és mondá, hogy idézést kapott, mint tanu megjelenni a bíróságnál; atya valódi gyilkosa fel van fedezve s maga ismerte be a tettet, s így kiltatása van, hogy az atyjától raboltakért kárpótlást nyerhet.

Ezt Banquo szelleme okozta! kiáltott fel a költő. Ugy van, csodálatos műve ébresztette fel a gyilkos lelkiismeretét.

És nem kevésbé ügyes játéka — Lowin.

A véres fő ismeretes volt előtte, mert nagyon hasonlítok atyámrá.

És e szellemjelenet megrázkódtatta a gyilkos lelkiismeretét, kényszerítve őt, véres tettet beismerni.

*

A Newgate fogház egyik cellájában fektűt Wynne Tamás megtörtén és megbánva tettet, várva a halált.

Az említett éjben való szokése után Plymtonba fordult, hol épen akkor Greenhill kapitány horgonyozott, több hajójával Virginiába elvitorlázandó. Wynne is csatlakozott a csapathoz. Miután néhány év múlva a kolónia tönkrement, keresztülvergődött Amerika spanyol telepein, hogy szerencsét próbáljon. De minél jobban sikerültek becsületes keresményei, annál inkább bánta meg előbbi tettetét. Mély megbánás fogta el kedélyét. Végre nem bírta tovább kitartani idegen földön, erőszakkal hajtott vissza valami hazájába. Sorsa végzetes volt az, a mi hívta.

Rövid volt a pör, ily világos tényállás mellett. Wynne Tamásra kimondották a halálos ítélet. A gyilkostól elkobozott vagyonából Lowin 4000 font sterlinget kapott kárpótlásul. A kivégzés napján a gyilkostól megfogatott Newgateban meglátogatandó az elítélt.

Lowin, Shakespeare társaságában oda is utazott.

Jarvis jajveszékelve vette magát a meggyilkolt fia lábait és bocsánatért rimázkodott.

Bocsássam meg önek az Isten — szerencsétlen! mondá a fiatal ember meghatottan. Nemsokára ott fog állani az ítélszéke előtt!

Igen, óhajtom a halált, nyögött Wynne. Lelkifurdalásom réttentő.

Shakespeare, ki eddig a háttérben állott, előlépett. Ismer-e engemet. A gyilkosság kora reggelén a csónakban egy ifjával találkozott, ki Warckwickshierből jött, s ki sebt bekötötte.

Igen, emlékszem rá. És ön...?

Az ifjúból férfi lett és most itt áll ön előtt. Gunyolva mondta, hogy 20 év múlva az akasztófán akar viszontlátni. 21 év mult el azóta. Most viszontlát. Shakespeare William vagyok, a Macbeth költője és Banquo szellemének megteremtője, ki lelkiismeretét felébresztette.

Ez a költészet győzedelme, mondá Lowin. Másnap kivégezték Wynnt. Nyugodtan halt meg. Lowin Fülöp magas kort ért el és sok éven át kedvence maradt a londoni színházaknak.

Németből: Holzmann Ignác.

szerzett, zanak, ha A szeren munkások lehet. Kipár hete nagyobb ismét be Kovács földükben könnyen mértelen és Nagy előbből csalt ki csak nem fásaiktól került; e ták. Doláfelett, va velejtő ma vállalatot. Öngnapszám A szeren sem volt. Vesrégebb il sége köny leszurás hazban tett arra felvétsok. Pénzham vezetett. A sok, elfog titokban Tamásra forintost g kezdetben lat úgy a értesültük törtent új gyanusított jan rátalál is, melyve nak a fiú és ölmot legnagyobb. Orsmájus h gresszus t Eszerint keretében nak legál tehat jóva gazdakong kérdések válsággal a válságos A kongre kérdések kongressz és megkö sági élet foglalkozza. Ves a Tiszára Szoka me azt tanács tüljön a la a víz. Szó ketten a gondolat k lásának, e vitte őket sikoltozza a partra bűnhődni merítget ritének.

M

Elő

epikai rem esém aza magyar ol lépek a v által támo korból ne szép hazá e két rok szép Mag Döbrő v csapatok vár eleste teszi, ak méből me vele a M relmének a magyar vetkezett a „Zomb csak füzve el a sajtó kiadóhivat n. é. olva maradok t István.

Árv

A t fenyegető Két hely emberfele A Duna jelenleg azonban, tünen ap fog s így

szerzett, hogy a munkások közül összesen 3-an hiányzanak, hazajövén, az aggódókat némileg megnyugtatta. A szerencsétlenség megtörténtének okozói maguk a munkások valának, így felelősségre vonni senkit sem lehet.

Kincskeresők. Dobó Ferenc zentai lakos csak pár hete hagyta ott a szabadkai börtönt, hová egy nagyobb szabású csalás elkövetése miatt jutott s ime ismét becsapott két hiszékeny babonás magyart. Elhitette Kovács Vörös Mátyással és Nagy Ádám Jánossal, hogy földükben elátkozott kincs van rakások és megígérte a könnyen hívő embereknek, hogy ő bűbájós módon a tömértelen kincset napvilágra hozza. Kovács Vörös Mátyás és Nagy Ádám János föltűntek a furfangos csalónak, ki előbbtől hét forintot, utóbbtól apránként száz forintot csalt ki ostoba meséivel. De mivel a tömérték arany csak nem akart előjönni, sőt Dobó Ferenc utóbb zaklatásaitól meneküldő, becsapott embereit már távolról kerítte; ezek csalás miatt a bűbájós férfit bepanaszolták. Dobó Ferenc most ismét a börtönben gondolkodik afelett, vajjon ha kiszabadul, akad-e még olyan higgye-lejű magyár, kivel újra kezddeti ezt a jövedelmező vállalatot.

Öngyilkosság. Bozák Péter újvidéki 47 éves napszamos szerdán este saját lakásán felakasztotta magát. A szerencsétlen gyenge elméjű volt, s valószínűleg tette sem volt beszámítható.

Veszélyes örült. Dér János zentai lakos már régebbi idő óta elmezavarban szenved. Legutóbb betegsége környezetére veszedelmes fordulatot vett, mindenkit leszurással fenyegetett. Családja egyenlőre a városi kórházban helyezte ápolás alá, a hatóság pedig lépéseket tett arra, hogy a szerencsétlen az országos tébolydába felvételessék.

Pénzhamisítók. Már multkor írtuk, hogy egy pénzhamisító banda nyomozása Ó-Becsére és környékére vezetett. Annak idején Ó-Becsén is történtek házkutatások, elfogatások, de a vizsgálat érdekében a legnagyobb titokban vezették a nyomozást, a melynek szállai Szent-Tamásra és a szállásokra vezettek. A hamisítók ezüst forintoszt gyártottak és hozták forgalomba. Az elfogottak kezdetben erősen tagadtak, de később a szigorú vizsgálat úgy látszik mégis eredményre vezetett, mert mint értesültünk Szent-Tamásán és Csurogon több elfogás történt újlag. Szent-Tamásán magában több mint 20 gyanúsított egyén lett letartóztatva. A vallomások alapján rátaláltak a szállások között a nádasban a présre is, melylyel az egy forintosokat préselték. A hamisítókak a feje Vatykalov, a kinél nagyobb mennyiségű ön és ölmet is találtak és néhány hamisítványt. A vizsgálat legnagyobb érellyel folyik.

Országos gazdakongresszus. A Budapestén május hó 19—23-ig tartandó III. országos gazdakongresszus tárgyanagya ma már teljesen elő van készítve. Eszerint a kongresszus 5 szakosztályra oszlik, ezek keretében 17 bizottság fog működni. Minden bizottságnak legalább egy előadója van, az előadók száma 43, tehát jóval több, mint eddig bármely és bárhol tartott gazdakongresszuson volt. A tárgyalás alapjául elfogadott kérdések mind olyanok, melyek a jelen mezőgazdasági válsággal szoros vonatkozásban vannak, vagy a melyek a válságos helyzet enyhítése szempontjából akut jellegűek. A kongresszus a nagyszűny, ugyszólván életbe vágó kérdések egész sorozatával fog foglalkozni, a melyek a kongresszusnak a legkomolyabb jelentőséget kölcsönzik és megkövetelik, hogy ezzel a mozgalommal a gazdasági élet összes számottevő tényezői teljes figyelemmel foglalkozzanak.

Veszedelmes udvarló. Zentán Plavsits Szóka a Tiszára ment vizért, Duin György a parton ácsorgott. Szóka meríteni akart a zavaros hullámokból, de Gyuró azt tanácsolta neki, ne merítsen a piszkos parton, hanem tüljön a ladikba, majd ő bevez vele oda, ahol tisztább a víz. Szóka örült, hogy ladikázhat is egy kissé s mindketten a csónakba telepedtek. György ur agyában hamis gondolat keletkezett és dacára a megriadt Szóka kiabálásának, evezett tovább befelé könyörtelentül. Az ár levitte őket Gyarmati erdőör lakásáig, ki hallván a leány sikoltásait, utánnuk evezett és a remegő Szókat kihozta a partra. Duin György veszélyes vizutjáért alaposan bünhődni fog s remélhetőleg nem fogja többé a vizet-merítgető lányoknak tanácsolni, hogy a tisztájából merítsenek.

Művészet és irodalom.

Előfizetési felhívás. „Verbőczy Klára“ című epikai románcm most kerülvén sajtó alá, van szerencsém azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulni a n. é. magyar olvasó közönséghez, hogy engem, ki most először lépek a nyilvánosság elé, művemre leendő tömeges előfizetés által támogatni kegyeskedjék. A mű a magyar közép-korból meríti tárgyát, amikor még a török uralkodott szép hazáinkon és ádáz harcot vívott a magyar a törökkel, e két ronkon, testvér-nemzet egymással: Verbőczy Klára, szép Magyarhon leánya, mint a most romokba heverő Döbrő var parancsnoka, foglyul ejti Kur basát, a török csapatok főhadvezérét, ezt tömlőbe vetteti, de Döbrő var eleste után nagylelkűen megkegyelmez neki, szabaddá teszi, aki viszont Verbőczy Klára iránti lángoló szerelméből megváltik a török csapatok főhadvezérétől és vele a Márvány tenger kies partjára vonul vissza, szerelmének és boldogságának élve, mintegy apostrofálva a magyar és török nemzetnek évszázadok mulva bekövetkezett baráti viszonyát és szövetségét. A mű, mely a „Zombor és Vidéke“ nyomdájában készült, egyelőre csak fűzve jelenik meg s még április hó folyamán hagyja el a sajtót. Az előfizetési pénzek a „Zombor és Vidéke“ kiadóhivatalába küldendők. Egyes szám ára 60 kr. A n. é. olvasó közönség nemes partfogásáért esedezve, maradok tisztelettel Zombor, 1895. április hóban. Kupeczky István.

Árvizveszély megyénkben.

A tavaszi olvadástól megáradt Duna napról-napra fenyegetőbbé válik a folyó melletti községekre nézve. Két helyen már át is tört a víz a gátakat, de sikerült emberfeletti munkával mindkét helyen a rést eltönni. A Duna még mindig árad s így a vízállás magassága jelenleg Mohácsnál 6-84, Bezdánánál 6-68. Remélhető azonban, hogy a Duna, tekintve, hogy felülről mindenütt apadást jelentenek, ma kedden délben már apadni fog s így ha sikerül addig a gátakat megmenteni, leg-

alább az imminens veszélyen túl leszünk. Az erre vonatkozó tudósításaink a következők:

Apatin, 1894. évi április hó 7-én. Az összes töltéseken nagy a veszély s több helyütt a védtöltések szivárognak. Szombat este fél 10 órakor az ugynevezett kucska-töltésen egy 6 ölnyi területen lyuk képződött s a víz oly erővel tödült be a földekre, hogy a földdel megtöltött zsákokat a lyukon keresztül sodorta magával az ár. Nagy erőltetés s munkával betömték a már alig tartható helyet. A községre azonban eddig közvetlen veszély nincs. A hajóállomáshoz vezető magas töltésen a Duna vize keresztül folyik s a hajóállomásra ladikon jutatni csak el. A téglagyarakat védő töltésen emberfeletti erővel dolgoznak, mert ha az beszakad, úgy 2—3 ezer ember marad kereset nélkül. A vészbizottság éjjel-nappal permanens működésben van.

Bezdán, 1895. évi április hó 8-án. A Duna tegnap reggel 2 órakor „Kopola“ foknál áttörte a gátat, mintegy emberderék nagyságban, amely rést bosszu és emberfeletti munka után sikerült déli 11 órakor eltönni. Az áradás még mindig tart s így a vészbizottság permanenciában van.

A kulai sikkasztók.

Monstre-tárgyalás.

(Vége.)

A harmadik, negyedik és ötödik napot a kilencvennél nagyobb számban beidéztet tanuknak kihallgatása teljesen betöltötte.

Az első tanu Bessenyei adótárnok volt, a ki maga is beismerte, hogy a kellő felügyeletet — két éven át ellenőr nélkül lévén — nem gyakorolhatta. Érdekes a vallomása az az része, a mely Nagy Sándorra vonatkozik. Ő Nagy Sándort mindig pontos és ügybuzgó hivatalnoknak ismerte. A visszaélésekről tudomása nem volt.

A többi tanuknak legnagyobb része nem is annyira vallott, mint inkább önmagát védte. Azok a tanuk, a kiknek adójával vádoltak a bűnös üzemeket végezték, legtöbbször maguk is tudtak a dolgról. Többen vád alá is voltak helyezve. Erdeklükben állott hát tagadni azt, hogy nekik tudomásuk lett volna a csalásról. Terhelőleg vallottak a tanuk leginkább Radimeczkyre, Nagy Sándorra, Marton Imrere és Knefélyre.

A hatodik napon az elnök az erkölcsi és vagyoni bizonyítványokat, továbbá többrendbeli vizsgálati iratot olvastatott fel. Ezután pedig a vádhatóságot hívta fel vádjának előterjesztésére.

A vádhatóság képviselője nagy gonddal, az ügynek teljes ismeretével, hosszu beszédben ismertette az ügyet s terjesztette elő vádját. A nagyérdékű vádbeszédet közöljük a következőkben:

Tek. kir. törvényszék!

Midőn a vádhatóság képviseletében ezen monstruózus és országos hírhedségre érdemet szerzett bűnügy tárgyalásánál megjelentem, éreztem a nehézségeket és a felelősséget, melyek réam hárulnak: kézséggel konstatálom azonban, hogy feladatomat a végtárgyalás böles vezetése és az ügy legapróbb részeire is kiterjedő figyelem, lényegesen megkönnyítette.

Tek. kir. törvényszék!

Aki az utóbbi évek büntügyi krónikáját figyelemmel kísérte, szomorúan tapasztalhatta, hogy a pénzkezeléssel megbízott tisztviselők fiatalabb generációja, a hivatali hűségéről, a legszentebből, amivel egy ember rendelkezhetik, a becsületéről, mindinkább megfélemedezik.

Es ha ezen elszomorító jelenségnek lélektani motívumait kutatjuk, az eredmény, melyre jutandunk, megdöbbentő.

Ifju emberek az iskola porát lerázva, szép reményekre jogosítva és szép reményekkel eltelve kilépnek az élet küzdő porondjára, hivatalt vállalnak s midőn keresményük alig elegendő saját maguk eltartására, szívük nemes indulatát követve, családot alapítanak.

S midőn bármely oknál fogva az anyagi gondok fellépnek, akkor a legesekélyebb külső behatás folytán a kiszemelt áldozat, a kísértésnek ellentállni nem tudva, megfélemedezik családjáról, megfélemedezik családja iránti kötelességeiről, megfélemedezik mindenről s az erkölcs ösvényéről letér s realép egy sikomlós utra, melyről visszatérés nincs s melyt ut egyenesen a fegyházba vezet.

Ez tek. kir. törvényszék! a volt kulai adótisztek sorsa. Tek. kir. törvényszék! Az egész büntügyön vörös fonálként húzódik végig egy ember kezének műve, a ki a míg élt köztisztviselőnek örvendett s midőn meghalt ezrek átka kísérte a sírba. Es az az ember, a ki, midőn sötét büne napfényre jutott, később volt golyórt pöpiteni agyába, mint sem a vádoltak padjára tülni és a fegyencek daróc ruháját felöltöni.

Ez az ember Radimeczky Ferenc, a kulai adótisztek romlásának előidézője, a vád tárgyat képező büntettek hosszu láncolatának értelmi szerzője. Es Radimeczky Ferencnek méltó társa, a büntettek elkövetésében jobb keze, az a Marton Imre, a ki volt ökrösi közjegyző korában az okirathamisítás és sikkasztás terén már szép praxist szerzett.

Es most itt állnak a tek. kir. törvényszék színe előtt a vádoltak, hogy megérdemelt és szigorú büntetésben részesüljenek. Tek. kir. törvényszék!

Áttérek a tényállás előadásaira. Midőn 1893 ik év végén Irbázi Ferenc kulai adóhivatali számtiszt üzemeltető volt az a gyanu merült fel, hogy a nevezett adóhivatalnál alkalmazott többi tisztviselő a kir. kincstár kárára visszaéléseket követett el: a zombori magy. kir. pénzügyigazgatóság a vizsgálatot elrendelte és annak foganatosítása végett több tisztviselőjét leküldte Kulára, egyuttal pedig az 1892-ik és 1893-ik évi egyenesadóra vonatkozó napjegyzékeket és számszámolásokat a pénzügyminiszteriumból lekérte és postán Kulára leküldte, a hová azok mult évi január hó 2-án délben megérkeztek. Midőn azonban a délutáni vonattal dr. Frindt József pénzügyi segédtitkár ugyanaz nap délután a vonattal megérkezett és a postán elküldött iratok felmutatását követelte, azok feltalálhatók nem voltak. Nagy Sándor volt kulai adótiszt és Horváth Károly volt kulai adóhivatali díjnok beismerésével azonban meg lett állapítva, hogy a jelzett napjegyzékeket és számszámolásokat délután 1/2 órakor Horváth Károly az adóhivatalból kábítja alá elrejtve, Nagy Sándor lakására vitte és ez azokat elégette. Az ennek folytán megindított vizsgálat során meg lett állapítva, hogy Nagy Sándort 1892-ik év január havában Marton Imre volt topolyai községi föld-

adónyilvántartó, hosszas reabeszélés után 200 frttal megvesztegetvén, reávette, hogy Bakay Pál topolyai lakosnak 700 frtos adótarozását, mely nevezettnek ingatlanaira be is volt táblázva, írja le. Nagy Sándor ezen kérelemnek oly módon tett eleget, hogy az adókönyvecskebe és adófőkönyvbe hamis tételezámot vezetvén be, az előirt adóösszeg lefizetését saját aláírásával nyugtatta azon hozzátétellel, hogy a bejegyzés a „főkönyvből“ történt, ezzel úgy tüntetvén fel a dolgot, mintha a nyugtatott összeg postán érkezett volna.

Ezután az okirathamisítások szakadatlan láncolata következik.

Nagy Sándor beismerésével ki van derítve, hogy a kulai járás minden községében találkozott rang- és rendkülönbség nélkül emberek, akik Nagy Sándor utján bűnös uton az adófizetéstől szabadulni iparkodtak.

Ezek közül kiválóan Reinhardt György cservenkai dúsgazdag földbirtokos és Szakáll János jómódu bajsai telkesgazda és több éven át volt községi pénztárnok.

Az adózó feleket Irbázi Ferenc, Horváth Károly és Knefély József közvetítették és az adózó felek által rendesen az adóösszegnek csak fele fizettetett be, mely összeg azután vádoltak megosztózkodtak.

Pipos Gábor volt kulai adóhivatali tiszt 1893. év augusztus havában, midőn Nagy Sándor fegyvergyakorlaton volt, ennek üzemleiről tudva, hasonlóképen járt el, mint Nagy Sándor ifj. Szakáll János adójával s felesége hagyatéka után követett illetékekkel.

Irbázi Ferenc, Steinfeld Ignác cservenkai lakostól 300 frtot megközelítő illetéket vett át, azt azonban rendeltetési helyére nem juttatta, hanem hamis nyugtát állított ki a befizetéséről.

Marton Imre Topolya községének egyenes adófizetőitől az esedékes adóösszegeket átvette, azonban az adóhivatalba sosem szállította, hanem Nagy Sándornak bizonyos csekélyebb összeget jutalmul adva, az az adót leírta.

Ugyanígy járt el Radimeczky Ferenc is, aki az emusicsi bérlőket játszotta ki ilyen módon.

A vádhatóságot képviselő kir. altgyész ezek alapján valamennyi vádlott ellen közokirathamisítás büntetése és ebben való bűnrészesség miatt emelt vádat.

Az elnök a vádbeszéd befejezése után a védőknek adta szót.

Nagy Sándor vádlott védője dr. Molnár Gyula a vádlott beismerését, mint enyhítő körülményt kiemelve, rámutat a társadalom mai kinövéseire, a fizetés csekélységére, amelyek mind okai a Nagy Sándor bukásának.

Horváth Károly védője Diener János röviden csatlakozott az előtte szólóhoz és a vizsgálati fogságot kéri büntetéstől betudni.

A délután folytatott tárgyalás:

Pipos Gábor védője dr. Pataj Sándor konstatálja, hogy az „előírás“ nem képez okirathamisítást, mert egyáltalán károsításra alkalmatlan, de azzal, hogy el nem könyvelte, sőt nem is vezettet rá hamis számat, megakadályozta a károsítást. Arra hogy Nagyt fölkérte volna hamisításra, nincs bizonyíték, ez különben Nagy érdeke volt csak. Ha enyhítő körülmény Nagyra a környezet, mennyivel nagyobb enyhítő körülmény Piposra az oly környezet, amelyben még Nagy Sándor is benne van, kéri felmenteni.

Marton Imre és Reinhard védője dr. Szilágyi Vilmos kimutatja Nagy Sándor hazudozásait és különösen Pataki terhelő vallomását cáfolja meg. Kimutatja, hogy csak Nagy Sándor vallomása terhelő Martont. Reinhardra nézve rámutat, hogy ez nem is érthette, miről van szó és nem is volt szándéka.

Irbázi és Knefély védője dr. Ivánkovits Pál kéri a Steinfeld kárára elkövetett hamisítás vádja alól felmenteni Irbázi, mert nincs bizonyíték. A Nagyhoz történt közvetítések nem büntethetők, mert nem tudta Irbázi, hogy mit tesz Nagy. Ugy Knefély is felmentendő, mert tagadása ellen nincs bizonyíték.

Szakáll János védője dr. Vujevich Zoltán ügyfele jöbismelését vitatja, akit semmi bizonyíték sem terhel, kéri felmentését, mert hisz még ő károsodott.

Az ügyész egyik-másik védő beszédére röviden válaszolt, majd ezek éltek a végszó jogával.

A törvényszék az ítéletet, melynek rendelkező részét lapunk más helyén közöljük, másnap (vasárnap) d. e. 12 órakor hirdette meg.

HIRDETÉSEK.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

684. szám.

1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Vaskut községében üresedésben álló rendőrvetetői állásra 400 frt o. é. évi fizetés, havi utólagos kifizetés feltétele mellett enzelem pályázati hirdetettik olyképen, hogy a kérvények **folyo évi április hó 20-áig** Bács-Vaskut község eljáráóságához kellően felszerelve beküldve és pedig sajátkezűleg magyar nyelven irt kérvénybe csatolandó katonai könyvre, esetleg végelbocsátója és illetőségi vagyon és erkölcsi bizonyítványa. A megválasztandó rendőrvetető rubáit, szóval teljes ruházatát sajátjából tartozik fedezni a szerelvényeken kívül.

A beérkezett kérvények a bajai tek. szolgabírói hivatalhoz fognak beküldetni, ahol az állás kinyerésére három egyén ki fog jelöltetni és a választás napja kitűzve, mely nap a kijelöltekkel közöltetni fog, hogy a választási helyen a jelöltek személyesen megjelenhessenek, magukat az elnök urnak és a képviselőtestületnek bejelenthessék.

A rendőri teendők és egyéb dolgok a fenálló szabályok értelmében teljesítendő.

Kelt Bács-Vaskuton, 1895. évi április hó 2-án.

Pacher Béla, **Rutser István,**
jegyző. 3—1 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Szivac községénél lekötés folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Evi javadalmazás 270 forint havi utólagos részletekben.

Kellőképen felszerelt kérvények folyó évi április hó 20-ig alulírott községi elöljáróságnál nyújtandók be.

Kelt Ó-Szivac, 1895. évi április hó 1-én.

Az elöljáróság.

2-1

UJ ÜZLET.

Áruház a „Gólyához.”

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS

ZOMBORBAN.

a korzón, a Falcione-féle alapítványi házban.

Divat-, rövid-, szőtt-áru és pipereüzlet.

Mindennemű férfi- és női fehérnemű, nap- és esőernyők, nyakkendők, ugy játékszerek.

Szabó kellékek.

UJDONSÁGOK:

Női s gyermek-kalapok a legújabb párisi divat szerint.

Szabott árak.

ELADÓ

16 darab Szalay Károly-féle cs. és kir. szabadalmazott

szivattyús kút,

összesen vagy egyenként jutányos áron. Bővebb értesítés nyerhető: **PEKÁNOVITS ANDRÁS-nál** Zomborban, kinnél a szivattyúk megtekinthetők.

711. szám.
kig. 1895.

Hirdetmény.

Mélykút község alulírott elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában a vadászati jog folyó 1895. évi augusztus 15. napjától 1901. évi február 15-ik napjáig, vagyis hat egymásután következő évre **folyó évi április hó 25-én délután 3 órakor** a községhez tanácsstermben nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Mélykúton, 1895. évi április hó 3-án.

Lajthay Benjámán, közs. jegyző. 2-1 **Balog László,** közs. bíró.

Tenyészbikák

8 darab 2, 3 és 4 éves mezőhegyesi és rasztinai származású, valamint fésűs szőrű **tenyészkosok** eladók **Rosenberg Adolfnál** Bács-Almásán.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Glozsán község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog folyó évi augusztus hó 1-ső napjától, 1901. évi július hó 31-ig terjedő hat egymásután következő évre, **folyó évi május hó 15-ik napján délután 3 órakor** nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Glozsán, 1895. évi március hó 27-én.

Kekezoovich Mátvás, jegyző. 3-3 **Kollárov Jovan,** bíró.

ad 2083. sz.
p. 1895.

Hirdetmény,

melylyel közlésem, hogy König Vendel és társainak — Parabuty község bírja és a kir. kincstári uradalom ellen Parabuty község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyében az előnyomozás teljesítésére és a volt urbéres birtokok megszvaztatására határnapul **1895. évi április hó 27-ik napjának d. e. 10 óráját** Parabutyon a község házához kitűztem. Mikorra érdekeltek azzal a figyelemzetéssel idézem meg, hogy szavazni csak személyesen, vagy szabály szerűleg igazolt megbízott által lehet, ellenben a szülők kiskorú gyermekeik helyett, valamint a gyámok és gondnokok gyámoltjaik vagy gondnokoltjaik helyett külön meghatalmazás nélkül is szavazhatnak, továbbá hogy azok, kik meg nem jelennek, illetve a szavazástól tartózkodnak, a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekinteni. Végül értesitem az érdekelteket, hogy a szavazási lajstrom a szavazást megelőző 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Parabuty község házában közszemlére kitétetik, azt az érdekeltek megtekinthetik s netaláni kifogásaikat fenti határnapon a szavazást megelőző órában alulírt kiküldöttél megtehetik.

Zombor, 1895. évi április hó 2-án.

A kir. törvényszéknél.

Szondy Mátvás,

kir. törvénzéki bíró, mint kiküldött.

1193. sz. 1895.

Faeladási hirdetmény.

Az alulírt m. kir. erdőhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a palánkai erdőgondnoksághoz tartozó az alább felsorolt kemény erdőrészek és pedig: a tovarisovai Bajsz-Gáj és a bukini Marica 459. hold, a Popina-Suma 10 tag 185. hold kemény erdő fájának, továbbá a Popina-Suma 69 hold, a Popina-Suma 89 hold, a bukini Hármás határbeli 56. hold és az obrováci Okruglyáki 20. hold 10—15 éves tölgy kulturák fájának tuskóirtás kötelezettsége mellett, felsőbb jóváhagyás fentartásával, **folyó évi április hó 18-án délelőtti 9 órakor a palánkai m. kir. erdőgondnokság irodájában** második nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes erdőrészek részletes becslési, illetőleg kikiáltási ára az alulírt erdőhivatalnál és a palánkai erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1895. évi április hó 2-án.

M. kir. erdőhivatal.

109. sz. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott község elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Bajmok községében építendő udvaros lakás és istálló felépítésére az árlejtés **f. évi április hó 15. napjának d. u. 3 órája** tűzetik ki.

Kikiáltási ár 2883 ft 66 kr, bántépénz 10%.

Árlejtési feltételek, költségvetés és terv a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bajmok, 1895. évi március hó 31-én.

Budanovits Árpád, jegyző. 3-3 **Beslits Tádé,** bíró.

Elveszett kutya.

Folyó évi február hó 6-án délelőtt Zomborban elveszett egy a felvidékről származó **fiatal erős kopókutya.**

Ismertető jelei: feltűnő fekete szőrű egyes sárga jelzésekkel, széles orru és jobb szemének felső pillája sérült, illetve elvágott.

Volt nyakravalója is, — tulajdonosának megjelölésével — de azóta valószínűleg hiányzik.

Tulajdonosa **Medveczky Zsigmond** kir. főmérnök — lakik Zombor, bajai ut 413. szám — annak, ki a kutyát előállítja, avagy bizalmas értesítés útján biztos nyomára vezet, **50 frtnyi jutalomdíjat** fizet.

35. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1895. évi 343. számú végzése következtében dr. Pálovits Jenő zombori ügyvéd által képviselt A. M. Antits zombori cég javára Miklósi Vilmos zombori lakos ellen 600 ft és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 447 ft 80 kr-ra becsült butor- és ágyneműek, borok és egyéb háziesszaktól álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 677/1895. számú végzése folytán 600 forint tőkekövetelés, ennek 1894. évi december hó 25. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 40 ft 63 kr-ban bírólág már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére **1895-ik évi április hó 13. napjának délelőtti 8 óra** határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi április hó 2-án.

Cservenka Lajos, kir. bír. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

1646. sz. 1895.

Hirdetmény.

Az 1646. és 1860. számok alatt a Bács-Keresztur és Bács-Kula XIV-ik, illetve a kiskér-, kucura- és torzai XV-ik körállatorvosi állásokra hirdetett pályázati hirdetményeimet, minthogy azok a „Veterinárius” c. szaklapban meg nem jelenhettek **f. évi április hó 24-ig** meghosszabbítottam.

B.-Kula, 1895. évi március hó 30-án.

Dr. Széchenyi Tamás, főszolgabíró.

3-3

Eladó bikák.

Schlesinger és Polákovits feketehegyi gazdaságában 14—15 hónapos kisjenői telivér magyar bikák

eladók. Bővebbet a gazdasági intézőségénél **Feketehegyen.**

5074. sz.

tkvi 1895.

Hirdetmény.

Sztanics községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek értelmében elkészítették és a nyilvánosságának átadván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseket is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket; azok pedig, akik valamely tehertertel átvitelének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi szeptember hó 25-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ai eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1895. évi szeptember hó 25-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sértve találják, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi szeptember hó 25-ik napjáig bezárólag** nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvényi rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

4. A kir. igazságügyminiszter 1894. évi 8943. sz. alatt az 1889. XXXVIII. t. c. 35. §-ának 5. pontjában nyert főhatalmazás alapján elrendelte, hogy mindazon esetekben, a mikor a betétszerkesztő bizottság megállapítja azt, hogy valamely urbéri állományhoz tartozó birtokrészt helyett a telekkönyvi helyszíneléskor egy másik ugyanabban a dűlőben fekvő és ugyanolyan terjedelmű, vagy legalább az urbéri rendezéskor egyenlő értékűnek számított birtokrészt lettek föl; a betétszerkesztéskor az illető telekjegyzőkönyvi birtokrésztelkekkel nem azokat a kataszteri részleteket kell azonosítani, amelyek amazoknak a telekkönyvi és a kataszteri térkép összevetése szerint megfelelőnek, hanem azokat, amelyek a helyesbített helyszínelési főlvetel szerint az illető urbéri állományhoz tartozó birtokrésztelkeket képviseli és a betétkönyv és telekkönyvi betétek ezen azonosítás alapján készítették és hogy az említett birtokrésztelkekre bejegyzett nyilvánkönyvi terhek a betétek szerkesztésekor azokra a részletekre viendők át, amelyek az illető tulajdonos részére helyesbítőleg foganatosított azonosításhoz képest jegyeztenek be.

Ennélfogva mindazok a telekkönyvi érdekeltek, akik a telekkönyvi betéteknek ekként történt szerkesztése által nyilvánkönyvi jogukat bármely tekintetben sértve vélik, ezennel felszólítattam, hogy e részben felszólalásukat a telekkönyvi hatósághoz intézve hat hónap alatt szintén adják be, mivel ellenesetben a bejegyzés véglegesnek tekintetvén, a betétek ebbeli tartalma csak a 3-ik pontban meghatározott módon és az ugyanott megállapított jogkövetkezmennyel támadható meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Zomborban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi március hó 21-én.

Radány Péter, kir. tszéki bíró.

3-3